

Prezydium NRL o wykonywaniu świadczeń z zastosowaniem toksyny botulinowej i implantów tkankowych

8 lipca 2016 r. Prezydium NRL podjęło stanowisko w sprawie wykonywania świadczeń z zastosowaniem toksyny botulinowej i implantów tkankowych.

STANOWISKO Nr 38/16/P-VII

PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ

z dnia 8 lipca 2016 r.

w sprawie wykonywania świadczeń z zastosowaniem toksyny botulinowej i implantów tkankowych

Biorąc pod uwagę liczne pytania dotyczące zasad i warunków wykonywania zabiegów z użyciem toksyny botulinowej i implantów tkankowych np. kwasu hialuronowego, hydroksyapatytu wapnia, kwasu polimlekowego itp. oraz zróżnicowane poglądy środowiska lekarskiego na zabiegi, których jedynym celem jest poprawa wyglądu ciała a także mając na względzie, że polskie przepisy prawa nie regulują wprost powyższych kwestii, Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej zajmuje w tej sprawie następujące stanowisko:

Wykonywanie zawodu lekarza oraz lekarza dentystry polega przede wszystkim na udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Przykładowo wymienione w art. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry czynności wchodzące w zakres wykonywania zawodu lekarza oraz lekarza dentystry (badanie stanu zdrowia, rozpoznawanie chorób i zapobieganie im, leczenie i rehabilitacja chorych) oraz definicje pojęcia „świadczenie zdrowotne” zawarte w przepisach innych ustaw – ustawy o działalności leczniczej (art. 2 pkt 10), ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej udzielanych ze środków publicznych (art. 5 pkt 40) – wskazują, że czynności wykonywane przez lekarza i lekarza dentystrę określone w przepisach prawa jako „świadczenia zdrowotne” mają przede wszystkim charakter terapeutyczny. Jednocześnie zastrzega się, że czynności wykonywane przez lekarza dentystrę są ograniczone do zębów, jamy ustnej, części twarzowej czaszki oraz okolic przyległych. Jednakże analiza przepisów zawartych w innych ustawach prowadzi do wniosku, że lekarze i lekarze dentyści wykonują również czynności nie mające charakteru terapeutycznego, jak np. czynności podejmowane na zlecenie organów prowadzących postępowanie cywilne lub karne dla celów dowodowych.

Należy więc przyjąć, że lekarze i lekarze dentyści zgodnie z prawem są uprawnieni do wykonywania także czynności o charakterze nieterapeutycznym, w tym takich, które nie są wprost wskazane w obowiązujących przepisach.

Toksyna botulinowa, zwana potocznie botoksem, i implanty tkankowe są wykorzystywane w medycynie od wielu lat. W ostatnim czasie są one stosowane także w celu poprawy wyglądu ciała. Z uwagi na niepożądane reakcje, jakie mogą pojawić się przy zastosowaniu tych substancji, oraz ewentualne powikłania z tego wynikające produkty zawierające toksynę botulinową oraz implanty tkankowe powinny być stosowane jedynie przez osoby, które mają pełną wiedzę na temat ich działania, znają anatomię obszarów, w które preparaty są wstrzykiwane, i posiadają umiejętności udzielenia fachowej pomocy medycznej w razie wystąpienia zdarzeń niepożądanych.

Należy podkreślić także, że produkty zawierające toksynę botulinową są w rozumieniu prawa

produktami leczniczymi, czyli lekami, i to takimi, które dostępne są na receptę, a więc z przepisu lekarza. Co więcej, są to leki, które powinny być podawane wyłącznie przez lekarzy o odpowiednich kwalifikacjach, co podkreślają także producenci tych leków.

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej jest zdania, iż osobami, które są uprawnione i odpowiednio przygotowane do wykonywania zabiegów z użyciem botoksu i implantów tkankowych, są lekarze i lekarze dentyści a w interesie pacjentów i dla ich bezpieczeństwa jest wykonywanie takich zabiegów w odpowiednio wyposażonych gabinetach lekarskich przez lekarzy albo lekarzy dentystów.

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej zwraca przy tym uwagę lekarzom i lekarzom dentystom na fakt, że świadczenia z użyciem botoksu i implantów tkankowych często mają na celu osiągnięcie określonego rezultatu, a nie jedynie aspekt leczniczy, oraz że ze świadczeniami tego typu także jest związane ryzyko wystąpienia roszczeń odszkodowawczych. Należy więc dbać o to, aby posiadane ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej obejmowało w swym zakresie ryzyko związane z tego rodzaju czynnościami.

Prezydium przypomina również lekarzom i lekarzom dentystom, którzy wykonują w ramach swej praktyki lekarskiej świadczenia, o których mowa powyżej, o konieczności dokonania odpowiednich wpisów w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

